

Věc C-322/23 [Lufoni]¹**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

24. května 2023

Předkládající soud:

Tribunale di Lecce (Itálie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

22. května 2023

Žalobce:

ED

Žalovaní:

Ministero dell'Istruzione e del Merito (dříve MIUR)

Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (INPS)

Předmět původního řízení

Žaloba na určení práva žalobce na uznání odpracovaných let, které získal během doby služby před datem jeho přijetí do zaměstnání na základě několika smluv na dobu určitou, s účinky ode dne, kdy tyto smlouvy nabyly účinnosti. Žalobce namítá, že je diskriminován tím, že se na něj vztahuje mechanismus paušálního výpočtu odpracovaných let, které byly odpracovány v rámci pracovního poměru na dobu určitou.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě čl. 19 odst. 3 SEU a článku 267 SFEU se týká výkladu ustanovení 4 Rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou, uzavřené dne 18. března 1999 (dále jen „rámcová dohoda“), která je obsažena v příloze směrnice Rady 1999/70/ES ze dne 28. června 1999 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou

¹ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS (Úř. věst. L 175, s. 43; Zvl. vyd. 05/03, s. 368).

Předběžné otázky

1) Brání ustanovení 4 [rámcové dohody] směrnice 1999/70 takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava obsažená v člancích 485 a 489 legislativního nařízení č. 297/1994, v čl. 11 odst. 14 zákona č. 124/99 a v čl. 4 odst. 3 nařízení prezidenta republiky č. 399/88, která stanoví, že se započítávají roky odpracované v rámci pracovního poměru na dobu určitou s přihlédnutím k citovanému čl. 11 odst. 14 v plném rozsahu jen za první čtyři roky, přičemž následující roky se zohledňují v poměru 2/3 pro právní a ekonomické účely a zbývající třetina pouze pro ekonomické účely, a to po dosažení stanovené délky odpracovaných let v souladu s čl. 4 odst. 3 nařízení prezidenta republiky č. 399/88?

2) Musí v každém případě vnitrostátní soud pro účely posouzení, zda se jedná o diskriminaci ve smyslu ustanovení 4 [rámcové dohody] směrnice 99/70, zohlednit pouze roky odpracované v rámci pracovního poměru na dobu určitou a uznané v okamžiku přijetí do zaměstnání, nebo naopak musí zohlednit celou právní úpravu režimu těchto odpracovaných let, a tedy i pravidla, která stanoví, že v období po nástupu do stálého zaměstnání se započítávají odpracované roky v plném rozsahu pouze pro ekonomické účely?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva a unijní judikatura

Ustanovení 1 až 4 rámcové dohody

Rozsudky ze dne 20. září 2018, Motter (C-466/17, ECLI:EU:C:2018:758), a ze dne 18. října 2012, Valenza a další (spojené věci C-302/11 až C-305/11, EU:C:2012:646).

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Decreto legislativo del 16 aprile 1994, n. 297 – Approvazione del testo unico delle disposizioni legislative vigenti in materia di istruzione, relative alle scuole di ogni ordine e grado (legislativní nařízení č. 297 ze dne 16. dubna 1994 o přijetí konsolidovaného znění legislativních ustanovení použitelných v oblasti školství a vztahujících se na všechny typy a stupně škol) (Úř. věst. č. 115 ze dne 19. května 1994, běžný dodatek č. 79):

článek 485 odst. 1: „Pedagogickým pracovníkům středních a uměleckých škol se služba vykonávaná ve výše uvedených státních a rovnocenných školách, včetně škol v zahraničí, v postavení nestálého učitele, uznává jako služba vykonaná stálým úředníkem pro právní a ekonomické účely v plném rozsahu za první čtyři roky a v rozsahu dvou třetin za případné dodatečné období a pouze pro

ekonomické účely v rozsahu zbývajících jedné třetiny. Hospodářská práva vyplývající z tohoto uznání jsou zachována a posuzována ve všech platových třídách následujících po platové třídě, která byla zaměstnanci přiznána v okamžiku tohoto uznání.“

článek 489 odst. 1: „Pro účely uznání uvedeného v předchozích člancích se pedagogická služba považuje za celý školní rok, pokud trvala v délce stanovené pro účely platnosti roku školským řádem platným v době jejího výkonu.“

Legge del 3 maggio 1999, n. 124 – Disposizioni urgenti in materia di personale scolastico (zákon č. 124 ze dne 3. května 1999 naléhavých o ustanoveních týkajících se zaměstnanců ve školství) (Úř. věst. č. 107 ze dne 10. května 1999):

článek 11 odst. 14: „Odstavec 1 článku 489 konsolidovaného znění je třeba chápat v tom smyslu, že za celý školní rok se považuje služba nestálého učitele vykonávaná od školního roku 1974–1975, pokud trvala alespoň 180 dní nebo pokud byla služba vykonávána nepřetržitě od 1. února do konce závěrečných zkoušek“.

Decreto del Presidente della Repubblica del 23 agosto 1988, n. 399 – Norme risultanti dalla disciplina prevista dall'accordo per il triennio 1988–1990 del 9 giugno 1988 relativo al personale del comparto scuola (nařízení prezidenta republiky č. 399 ze dne 23. srpna 1988 o pravidlech vyplývajících z právní úpravy stanovené dohodou pro tříleté období 1988–1990 ze dne 9. června 1988 o zaměstnancích ve školství) (Úř. věst. č. 213 ze dne 10. září 1988, běžný dodatek č. 85)

článek 4 odst. 3: „Po dosažení šestnáctého roku u absolventů učitelství vyšších středních škol, osmnáctého roku u administrativních koordinátorů, učitelů mateřských a základních škol, učitelů středních škol a absolventů učitelství středních škol, dvacátého roku u pomocných a spolupracujících pracovníků, dvacátého čtvrtého roku u učitelů hudebních konzervatoří a akademií, je pro přidělování dalších platových tříd v plném rozsahu platná délka odpracovaných let využitelná pouze pro ekonomické účely“.

Stručný popis skutkového stavu a řízení

- 1 Žalobce je od 1. září 2015 stálým zaměstnancem MIUR jako středoškolský učitel. Nebyl přijat na základě otevřeného výběrového řízení, ale na základě vybrání ze seznamu vhodných kandidátů. Předtím působil jako učitel na základě krátkodobých a příležitostných smluv (17, z nichž 14 trvalo déle než jedno pololetí), a to od školního roku 1996/97 do roku 2014/15. Poté, co byl potvrzen ve funkci, požádal o započtení doby zaměstnání na dobu určitou do odpracovaných let pro účely zařazení do správné platové třídy a vrácení platových rozdílů (řízení o „obnovení služebního postupu“).

- 2 Vnitrostátní právní předpisy umožňují pouze částečné uznání délky odpracovaných let, které byly odpracovány v rámci pracovního poměru na dobu určitou, čímž stanoví postih v rámci platového postupu. Pro určení platové třídy, která náleží při přijetí do zaměstnání, z odpracovaných let na dobu určitou se totiž berou v úvahu pouze první 4 roky a následně 2/3 odpracovaných let, zatímco zbývající 1/3 se zohledňuje až později při výpočtu celkové započitatelné doby odpracovaných let. Za (celý) rok služby se považuje jakákoli doba služby nestálého učitele vykonávané po minimální dobu stanovenou zákonem; k dobám kratším se nepřihlíží.
- 3 Uplatňování vnitrostátních právních předpisů vedlo k tomu, že žalobci byla uznána délka odpracovaných let, které odpracoval v rámci pracovního poměru na dobu určitou, platná pro právní a ekonomické účely, a tedy pro účely jeho počátečního platového zařazení, v délce 10 let, 5 měsíců a 10 dnů, a dále v délce 3 let, 2 měsíců a 20 dnů (odpovídající zbývající 1/3 doby odpracovaných let) platné pouze pro ekonomické účely, která se připočte k jeho délce odpracovaných let po dosažení šestnáctého roku služby (včetně délky odpracovaných let, které odpracoval v rámci pracovního poměru na dobu určitou).
- 4 Na základě ustanovení 4 rámcové dohody se žalobce domnívá, že tento výpočet je diskriminační v tom, že pokud by byla zohledněna celá délka odpracovaných let, jako je tomu u srovnatelných učitelů přijatých od počátku do pracovního poměru na dobu neurčitou, vedlo by to k odpracovaným létům v délce 10 let, 10 měsíců a 17 dnů ke dni přijetí do zaměstnání. Žádá tedy, aby mu byl uznán, přehodnocen a vyplacen vyšší nárok.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 5 Žalobce se dovolává rovného hospodářského zacházení se stálými a nestálými zaměstnanci, jak vyplývá z ustanovení 4 rámcové dohody a z ustálené judikatury Soudního dvora. Odkazuje zejména na rozsudek ve věci Motter a právní zásadu, kterou z něj Corte di cassazione (Kasační soud, Itálie) vyvodil (rozsudek č. 31149/2019), podle níž se mechanismus stanovený v člancích 485 a 489 legislativního nařízení č. 297/94 nesmí použít, pokud by vedl k tomu, že pracovníkovi v pracovním poměru na dobu určitou bude uznána kratší délka odpracovaných let, než jakou by získal učitel přijatý do pracovního poměru od počátku na dobu neurčitou pro stejnou funkci za stejnou dobu. Podle Corte di cassazione (Kasační soud) musí být ověření diskriminace provedeno případ od případu, a to dvojím výpočtem – skutečným a virtuálním – délky odpracovaných let v době přijetí do zaměstnání a použitím toho nejvýhodnějšího. Právě v důsledku takového „konkrétního“ srovnání se žalobce domáhá téměř o 5 měsíců delší délky služby ke dni přijetí do zaměstnání.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 6 Předkládající soud se táže Soudního dvora, zda je metoda „případ od případu“, která byla rozvinuta v rozsudku Corte di Cassazione (Kasační soud) č. 31149/2019, plně v souladu se zásadami vyjádřenými v tomto ohledu v unijní judikatuře. Ve výše uvedeném rozsudku Motter totiž Soudní dvůr zejména uvedl, že ustanovení 4 rámcové dohody v zásadě nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jež pro účely počtu odpracovaných let u pracovníků, kteří byli přijati do postavení stálého úředníka na základě odborné kvalifikace, zohledňuje období služby odpracovaná na základě pracovních smluv na dobu určitou v plném rozsahu pouze do čtvrtého roku a dále je zohledňuje částečně do výše dvou třetin.
- 7 Pokud jde o věc Motter, skutková a právní situace, podmínky relevance a přípustnosti a objektivní požadavky předložené italskou vládou zůstávají nezměněny. Nutnost předložit tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce vyvstává proto, aby byl Soudní dvůr upozorněn také na ustanovení čl. 4 odst. 3 nařízení prezidenta republiky č. 399/88, která v dané věci nebyla vůbec zmíněna, a na ustanovení čl. 11 odst. 14 zákona č. 124/99, která byla zmíněna pouze okrajově. Objektivní odůvodnění nerovného zacházení, které namítá žalobce, by totiž mohlo spočívat také v následném započtení vyčleněného počtu odpracovaných let podle čl. 4 odst. 3 nařízení prezidenta republiky č. 399/88 po dosažení šestnáctého roku kariéry. Kromě toho byla žalobci na základě čl. 11 odst. 14 zákona č. 124/99 uznána, jako odpracované roky v plném rozsahu, různá období služby nestálého učitele, která byla vykonávána převážně po dobu kratší než jeden rok a s různou týdenní pracovní dobou.
- 8 Výše uvedené neuplatnění mechanismu stanoveného v člancích 485 a 489 legislativního nařízení č. 297/94 nemůže být částečné ani nemůže vést k tomu, že by se na pracovníka přijatého do pracovního poměru na dobu určitou vztahovala jiná právní úprava než ta, ze které může mít prospěch srovnatelný pracovník v pracovním poměru na dobu neurčitou. V důsledku toho by žalobce při způsobu výpočtu navrženém Corte di Cassazione (Kasační soud) ztratil nárok na započtení necelých let podle čl. 11 odst. 14 zákona č. 124/99, což je pravidlo určené výslovně pro učitele v pracovním poměru na dobu určitou, a rovněž by ztratil nárok na započtení počtu odpracovaných let podle čl. 4 odst. 3 nařízení prezidenta republiky č. 399/88, neboť je spojen s mechanismem krácení počtu odpracovaných let, které byly odpracovány v pracovním poměru na dobu určitou, po čtvrtém roce. Otázkou tedy je, zda přibližně 5 skutečně odpracovaných měsíců ztracených v okamžiku prvního platového zařazení v dané funkci je skutečně a přiměřeně kompenzováno 3 roky, 2 měsíci a 20 dny doby služby vyplývajícími z virtuálního výpočtu, plně započitatelnými za případných a budoucích okolností, potenciálně odlišných od jiného jednotlivce.
- 9 V takové situaci by metoda vyvinutá Corte di Cassazione (Kasační soud) nemusela nutně vést k příznivějším výsledkům pro pracovníka v pracovním poměru na dobu určitou, než jaké zajišťuje právní úprava považovaná za

diskriminační, ale naopak by mohla mít škodlivý účinek s přihlédnutím k celé délce pracovního života.

Soudní dvůr již v rozsudku ve věci Valenza a další rozhodl, že nestálá povaha pracovního poměru nemůže odůvodnit rozdíly při výpočtu počtu odpracovaných let. Předkládající soud se tedy táže Soudního dvora, jaký je rozhodný okamžik pro posouzení diskriminace.

PRACOVNÍ DOKUMENT